

SM-pilkkikisat Kuopiossa

Kuopion Koivurannassa pidettiin maaliskuun alussa kuurosokeiden SM-pilkkikilpailut. Mukaan oli uskaltanut kaikkiaan 19 pilkkijää.

Tulokset:

Naiset

1. Päivi Suontakanen, 310 g
 2. Marja Heinonen, 280 g
 3. Saimi Ristinen, 105 g
- Marja-Leena Mielityinen ja Pirjo Ahflecht – ei tulosta

Miehet

1. Teuvo Hietala, 780 grammaa
 2. Seppo Kamppinen, 740 g
 3. Yrjö Juvonen, 580 g
 4. Juha Ristinen, 475 g
 5. Markku Turunen, 305 g
 6. Lauri Jaakkola, 190 g
 7. Ari Kääpä, 145 g
 8. Ilkka Laitinen, 135 g
 9. Oiva Maksimainen, 130 g
 10. Martti Paananen, 110 g
 11. Osmo Perttula, 35 g
- Ilpo Pirhonen, Paavo Korhonen ja Kyösti Ylkänen – ei tulosta.

Kerhojen joukkueet:

1. Hämeenlinna 1 275 g
2. Ystäväkerho 1 180 g
3. Kuopio 720 g
4. Joensuu 685 g
5. Helsinki 280 g
6. Tampere 180 g

Suurimman kalan sai Teuvo Hietala; saalis oli 240 grammaa painava ahven.

Kaikkien yhteinen kalamäärä oli 4 320 grammaa. Yrjö Juvonen voitti arvauskilpailun, jossa arvioitiin kilpailun kalansaaliin kokonaispaino. Yrjön veikkaus oli 4 350 grammaa.

Lapsille oli järjestetty oma kilpailu. Sen voittivat Sakari Kungas ja Juha-Matti Mielityinen, molempien saalis oli 90 grammaa. Toiseksi tulivat Antti Kungas ja Marianne Mielityinen, saaliit 40 grammaa. Linda Salminen jäi ilman saalista.

TUNTOSARVI

Suomen Kuurosokeat ry.

Huhtikuu 4/1996

- * Mosambikin kuurot puolustavat oikeuksiaan
- * Mitä kuuluu Lastenkeskukseen?
- * Kevätkokous lähestyy

TUNTOSARVI 22. vuosikerta, ISSN 0358-2280

Julkaisija: Suomen Kuurosokeat ry, Mäkelänkatu 52 A 00510 Helsinki.
Puhelin 90-396 041, tekstipuhelin 3960 4677, telefax 3960 4678.

Päätoimittaja: Liina Eloaho, **Toimittaja** Raili Karisaari.

Toimitusneuvosto: Eero Vartio, Martti Avila, Marja Heinonen, Anita Palo, Marja-Leena Roponen, Eila Särkimäki, Liina Eloaho, Raili Karisaari.
Vuosikerta 150 mk. Lehti ilmestyy 11 kertaa vuodessa isokirjoituksella, pisteillä, hidassäänitteinä, videona sekä ruotsinkielisenä käännöksenä.

Tässä lehdessä

Soittokierros	2
Pääkirjoitus Eero Vartio	3
Minä, perhe ja apuvälineet Pirkko Virtanen	4
Mosambikin kuurot puolustavat oikeuksiaan	6
"Hyvä tulevaisuus kuuroille lapsille"	8
Epävarmuus tulevaisuudesta lisääntynyt	9
Tulkkipöytäkirjoissa on eroja ...	10
Kevätkokousasiaa: Tervetuloa Varkauteen! "Työ on parasta kuntoutusta" Risto Manninen	12
Kuurosokeiden Tuki	14
Vuoden kirjoittaja 1995 Ritvan tuottelias vuosi.....	15
Lukijoiden postia	16
Pilkkikisa-tuloksia	20

Lastenkeskuksen kuulumisia

Uuden palstamme nimi on Soittokierros. Jo nimikin kertoo, että kysymyksessä on puhelinhaastattelu. Tällä kerralla kyselimme Lastenkeskuksen kuulumisia johtaja Marja-Leena Saariselta.

– Lastenkeskuksen ensi vuoden ohjelma on nyt valmiina. Painotusalueita vuonna 1997 ovat perhekurssit ja henkilöstön koulutus Kelan kuntoutuskurssien rinnalla.

– Usher-perhekurssi on juuri loppunut, samoin yleisopetuksessa olevien lasten perheiden kurssi. Kaikkien näiden perheiden kanssa jatkamme työtä kotikunnissa. Pääsiäisen jälkeen aloitamme kuntoutusjakson, johon saamme pieniä kuurosokeita lapsia. Kesän kynnyksellä viemme kuurosokeita koululaisia leireille raskaan kouluvuoden jälkeen.

– Myös remonttisuunnitelmat on saatu valmiiksi ja työt aloitetaan heinä-elokuussa. Syksyllä pääsemme muuttamaan puhtaisiin ja kauniisiin tiloihin. Asiakkaat saavat toimivamman ympäristön.

Syksyllä meillä on tarkoitus järjestää yhdistyksen 25-vuotisjuhlan merkeissä tapahtuma, jonne kutsutaan perheitä ja yhteistyötahoja Jyväskylän alueelta. Suunnittelu aloitetaan jo keväällä. –RK

Laki kieltää vammaisten syrjinnän

Vammaisten syrjintää esiintyy jatkuvasti eri muodoissa. Suomessa on nyt saatettu voimaan vammaisten kannalta tärkeä perusoikeusuudistus. Erityisen merkittävänä on pidettävä sen osana olevaa syrjintäkieltoa.

Uusi syrjintäkielto on tullut voimaan 1. elokuuta 1995. Se sisältyy Suomen hallitusmuodon 5. pykälään, jossa todetaan, että ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Meidän kannaltamme keskeinen 2. momentti kuuluu sanatarkasti näin: "Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella."

Lainkohta alkaa syrjinnän määrittelyllä: ketään ei saa asettaa eri asemaan. Kyseessä on yleissäännös, joka kieltää kaiken syrjinnän tässä luetelluilla perusteilla. Niihin kuuluvat myös terveydentila ja vammaisuus. Luetteloon on otettu tapauksia, jotka meidän yhteiskunnassamme vaativat erityistä suojelua.

Eri asemaan asettaminen saattaa olla luvallista, jos menettelylle on

'hyväksyttävä syy'. Tällainen erityiskohtelu on yhä sallittua, jos sen tarkoitus on edistää syrjinnän poistamista, esimerkiksi järjestämällä kuurosokeille tulkkipalvelua tai antamalla heille tietokoneita apuvälineiksi. Sen sijaan kaikki pahan- tahtoinen erottelu on kiellettyä. Naisten ja miesten tasa-arvosta annetussa laissa on säädetty, millaista kohtelua pidetään moitittavana, kun erottelu perustuu sukupuoleen. Vastaava menettely on syrjintää, kun erotteluperusteena on vammaisuus.

Olisi suotavaa, että vammaiset entistä useammin vetoaisivat tuomioistuimissa ja viranomaisten luona myös syrjintäkieltoon ja muihin perusoikeuksiin. Kenties näin saataisiin muutettua vanhaa käsitystä, että hallitusmuoto on vain lainsäätäjälle tarkoitettu ohje siitä, mitä on otettava huomioon uusia lakeja kirjoitettaessa. Joka tapauksessa perusoikeussäännös on niin yleinen, että sen tueksi tarvitaan tarkempia säännöksiä muissa laeissa. Tarvitaan myös yhteiskunnan varoilla annettua tukea tasa-arvon saavuttamiseksi.

Eero Vartio, lakimies, NKL
toimitusneuvoston puheenjohtaja

Pirkko Virtanen: Minä, perhe ja apuvälineet

Kun perheessä on kuurosokea jäsen, joudutaan sopeutumaan kalustemuutoksiin, remontteihin, järjestämään lisätilaa apuvälineille, jotka vievät hyvinkin yhden huoneen kaikki neliöt. Jokainen koti ja perhe on erilainen, ratkaisut pitäisi tehdä koko perheen tilannetta ajatellen. Se mikä toimii paperilla on harvoin hyvää käytännössä. Jos suunnitellaan pelkästään kuurosokealle, unohdetaan muut ihmiset. Jos suunnitellaan kuulevan ja näkevän ihmisen lähtökohdista, unohdetaan kuurosokea. Perhe tarvitsee tietoa ja valinnan mahdollisuuksia vaihtoehtoista.

Hälytinjaerjestelmään kuuluu tärustin joka ilmoittaa ovikellon tai puhelimien soiton. Yksin asuva kuuro ei tarvitse äänellä varustettua ovikelloa. Kun rutinoitunut asentaja laittoi kuurolle suunnitellun ovikellon minulle, kuulevatkin lakkasivat kuulemasta ovikellon soittoa. Uusi käynti ja heleästi soittaa ovikello kaikkien iloksi! Tärisevän palovarottimen toimintakunto selvisi, kun kampaajalla ollessani kana syttyi uunissa palamaan ja savua tuli ulos joka raosta. Huuto kuului tielle asti. Mistä muuten tietää, milloin hälytinjaerjestelmän paristo on tyhjä?

Tunnet palaneen hajua vaikka tärustin ei toimi tai sitten kuuleva kuulee tarkistuspiipan. Muistetaan-ko kädestä pitäen näyttää patterit ja kotelopaikka jossain katon rajassa?

Induktio auttaa tv:n ja radion kuuntelua. Kuulokojeen T-asennon kautta äänen voimakkuutta voi lisätä häiritsemättä muita. Lattialistan alle asennettu induktiojärjestelmä tuottaa yllätyksiä, jos samanaikainen käyttömahdollisuus unohdetaan asennuksissa. Jos katsot ja kuuntelet uutisia, verkkovirralla toimiva radio ei voi olla auki. Neljän Ruusun konsertti ja uutiset eivät saisi aiheuttaa valtataistelua perheessä.

Näön heiketessä laadukkaan valon tarve lisääntyy. Tarvittava valonmäärä voidaan etukäteen selvittää. Sähköliikkeiden suunnittelijoiden koulutus vaikuttaa siihen, osaako kuvitella todellisen näkö- ja kuulovamman käyttötilannetta ja sen tuomia erityistarpeita. Kuurona luen huuilta, mitä puhutaan; valo vaikuttaa, miten kommunikaatio onnistuu. Optiset apuvälineet ovat valon lisäksi välttämättömyys tarkkaa näkemistä vaativissa töissä, kun näkevä alue on samalla pieni.

Minun kodissani valaisimet jouduttiin vaihtamaan, kun tarvittavaa valomäärää ei saatu ja valot kohdistuivat väärällä tavalla. Pienen näönjäänteiden avulla voi meikata, lajitella pyykit ja valita pesulämpötilat, laittaa ruokaa ja koota pienoislentokoneita tai lukea, jos valot ovat oikeissa paikoissa ja teho riittää.

Minulla oli vaikeuksia nähdä tavallisen kirjoituskoneen paperilla oleva pieni teksti. Ongelman ratkaisi tietokoneen suurikokoinen näyttö ja tekstinkäsittelyohjelma. Eniten iloa olen saanut sähköpostilaatikosta. Kas kummaa – kaikki kommunikaatio-ongelmat ovat kadonneet! Voin vaihtaa ajatuksia muiden kanssa riippumatta kuurodestani tai toisen kommunikaatiotaidoista. Ihmissuhteet laajenevat, kun tulkkia ei tarvita joka keskusteluun. Sähköposti alensi myös hurjaa puhelinlaskua, joka syntyy koska tarvitsen tekstipuhelinta joka päivä. Haaveeni on suora yhteys kaukana asuvaan sisareeni, mutta mistä saadaan halpoja, toimivia ohjelmia asennettuna sukulaisille ja ystäville? Tarvitsen vielä paljon tukea ja opetusta valloitusretkille tietokantojen maailmaan, puhumattakaan Internetistä.

Kolme vuotta käytössä ollut tietokone pitäisi vaihtaa. Uuden koneen valinta, ohjelma-asennukset ja apuvälinekytkennät olivat ongelma,

koska en ymmärrä alan teknistä sanastoa. Onneksi yhdistys sai RAY:n tuella mikrotukihenkilön hoitelemaan kattavaa ja loputonta tiedontarvetta, jonka alussa me kuurosokeat vasta olemme. Mutta laitteiden saanti näyttää olevan kivistä kompurointia.

Jäljellä olevan näön ja kuulon täsmällinen arvioiminen ei riitä. Lisäksi pitää ymmärtää vammayhdistelmän problematiikka todellisissa käytännön tilanteissa; miten perhe kokee ongelmat ja on niissä mukana. Perheen ja kuurosokean kanssa keskustelu on aikaa ja paneutumista vaativa tehtävä. Kuurosokeuden tuntemus, kommunikaatiotaito ja erityisalojen asiantuntemus pitäisi saada elämään luovalla tavalla kustannusten nousun ja virheratkaisujen välttämiseksi.

Kahden kaukoastin samanaikainen vaurio eristää meidät monella tavalla ja tasolla jopa perheestämme, puhumattakaan muista ihmisistä. Käyttöön on saatava parhaat mahdolliset laitteet ja apuvälineet. Ongelmaan on hyviä, käyttökelpoisia ratkaisuja, jos yhteiskunta ymmärtäisi paremmin omatoimisuuden arvon. Tekniikka ja yksilöllisesti sovitut apuvälineet luovat perustan sille, miten minä voin olla yhteydessä muihin ihmisiin ja siihen tietoon, joka on muidenkin ulottuvilla.

Mosambikin kuurot puolustavat oikeuksiaan

Eteläisen Afrikan Mosambik on köyhä maa, jossa kuurot ovat pitkään jääneet sivuun tiedonvälityksestä ja koulutuksesta. Tilanne on kuitenkin pikkuhiljaa muuttumassa. Maasta löytyy nuoria kuuroja, jotka ovat valmiita taistelemaan oikeuksiensa puolesta: "Vasta nyt olemme heränneet siihen, että meilläkin on oikeuksia", kertovat mosambikilaiset kuurot **Teresa, Ana, Celso, Sousa ja Jose**.

He ovat viettäneet talven kylmimmät kuukaudet Suomessa, kuurojen kansanopiston kurssilla. Suomesta he tulivat hakemaan vinkkejä oman maan kuurojen työn kehittämiseen.

Myös Suomen kuurosokeustyö on samalla tullut tutuksi. Celso ja Teresa työskentelevät Mosambikin sosiaaliministeriön viittomakielen projektissa. Jose, Ana ja Sousa tekevät vapaaehtoistyötä kuurojen hyväksi. He vetävät kuurojen lasten ryhmiä, ovat käynnistämässä kuurojen järjestötoimintaa ja työskentelevät viittomakielen aseman parantamiseksi.

Viittomakielen taitajia kaivataan

"Mosambikissa viittomakielen asema on ollut heikko. Vain hyvin harvat kuulevat ihmiset osaavat viittoa. Viittomakielen tulkkeja ei ole ollut, joten vuorovaikutus kuulevien kanssa on ollut vaikeata", nuoret kertovat. Kun kuulevat ja kuurot eivät ole voineet kommunikoida keskenään, kuurot ovat jääneet paitsi tärkeästä yhteiskunnallisesta tiedosta, esimerkiksi terveysvalituksesta. "Kuulevat ovat esimerkiksi saaneet runsaasti tietoa aidsista, kuurot eivät. Kuurot eivät ole voineet tietää, miten aidsilta vältytään", mosambikilaiset kertovat.

Kuuroilla lapsilla ei ole ollut mahdollisuuksia saada viittomakielistä opetusta. Suurin osa heistä on joutunut käymään tavallisia kuulevien lasten kouluja, joissa opetusta annetaan portugalin kielellä. Kuulevien lasten koulussa kuurot ovat auttamatta jääneet opetuksesta jälkeen. Puutteellisten koulutusmahdollisuuksien vuoksi kuurojen ammattivalikoima on jäänyt suppeaksi. Kuuroilla ei ole ollut mahdollisuuksia kouluttautua pitkälle ja päästä esimerkiksi yliopistoon.

Teresa kertoo, että hän on itse ollut ammattikoulussa, jossa hän oppi ompelamaan vaatteita. Vaatteiden leikkausta ei kuitenkaan opetettu: koulussa oppi ainoastaan ompelamaan. Teresa ei siis voi elättää itseään ompelemalla vaatteita.

Perhe on tärkeä

Mosambikissa perheenjäsenten suhteet ovat hyvin kiinteät. "Perheet ovat suurperheitä. Usein lapset jäävät aikuistuttuaan asumaan omaan perheeseensä", nuoret kertovat. Perheen kuuroille lapselle tästä on hyötyä: perheenjäsenet pitävät hänestä huolta, joskus vähän liikaakin: "Kuurojen lasten vanhemmat eivät aina uskalla päästää lapsiaan itsenäistymään. Kun olin nuori, kuulevat sukulaiset olivat jatkuvasti huolissaan ja halusivat olla aina mukana, jos halusin mennä jonnekin. Vähitellen vanhempani ovat vasta alkaneet ymmärtää, että kuurojenkin nuorten on mahdollista elää itsenäistä elämää", Celso puhuu.

"Monesti perheen kuuroja lapsia käytetään halpana työvoimana. Kuurot joutuvat tekemään perheessä paljon töitä, eivätkä pääse tapaamaan toisia kuuroja. Vanhemmat eivät myöskään usein pysty kertomaan esimerkiksi nuorille kuuroille naisille sellaisista asioista kuin kuukautiset, ehkäisy ja raskaus. Kun tietoa ei saa mis-

tään muualtakaan, nuoret naiset ovat todella huonossa asemassa", Teresa kertoo.

"Mosambik on kotimaamme"

Vaikka Mosambikin kuurojen oloissa on vielä parantamisen varaa, kukaan ei kuitenkaan olisi valmis muuttamaan muualle: "Mosambik on meidän kotimaamme, emme voi jättää sitä. Haluamme nähdä vaivaa oman maamme kuurojen tilanteen parantamiseksi", Sousa julistaa.

Mosambikilaisnuorten ryhmä ei myöskään olisi valmis vaihtamaan omaa suurperheen malliaan suomalaisen perheen malliin.

"Olemme tavanneet Suomessa nuoria kuuroja, jotka haluavat muuttaa kotoaan pois asumaan yksin. Se kuulostaa todella oudolta. Miksi joku haluaisi asua yksinään mieluummin kuin perheensä kanssa", nuoret kummastelevat.

Mosambik on Itä-Afrikan eteläosassa, Intian valtameren rannikolla sijaitseva valtio. Sen pääkaupunki on Maputo. Maassa on noin 16 miljoonaa asukasta. Noin kolmasosa mosambikilaisista on lukutaidottomia. Mosambik on maailman köyhimpiä maita. Suurin osa maan väestöstä saa elantonsa maataloudesta. LE

"Hyvä tulevaisuus kuuroille lapsille"

Kuurojen Palvelusäätiöllä on meillä viittomakieliprojekti, jonka nimi on "Hyvä tulevaisuus kuuroille lapsille".

– Kysymyksessä on valtakunnallinen projekti, jonka tavoitteena on kehittää viittomakielistä vuorovai-
kutusta kuuron lapsen ja hänen kuulevan perheensä välillä. Perheet saavat monipuolista tietoa kuurona kasvamisesta, aikuisena elämisestä ja kuurojen yhteisöstä, kertoo **projektin johtaja Maija Rehn**.

– Projekti kestää viisi vuotta eli vuoteen 1999. Se on tarkoitettu perheille, joissa on alle kouluikäinen kuuro tai vaikeasti huonokuuloinen lapsi. Tänä vuonna projektiin otetaan vuonna 1992 tai sen jälkeen syntyneitä kuuroja lapsia, joilla ei ole esteitä kielen oppimiseen.

Tällä hetkellä mukana on 61 perhettä ja yhteensä 66 kuuroa tai vaikeasti huonokuuloista lasta, jotka kaikki ovat viittomakielisiä. Projekti toimii Raha-automaattiyhdistyksen tuella.

Tehostettua viittomakielen opetusta

Perheille järjestetään viittomakielistä ryhmäopetusta. Projektia varten on palkattu seitsemän viittomakielen opettajaa, jotka ovat kuuroja. Heistä kaksi toimii Uudellamaalla, muut ovat Turussa, Tampereella, Mikkelissä, Oulussa ja Porissa.

Alueelliset opettajat tapaavat viikottain oman alueensa lapsia leikin ja muun toiminnan merkeissä. Lauantaikerhot kokoontuvat kaksi kertaa kuukaudessa. Kerhojen vetäjinä ovat kuurot lastenohjaajat. Alueen opettaja antaa myös vanhemmille viittomakielen opetusta. Lisäksi perheillä on mahdollisuus osallistua neljä kertaa vuodessa viikonloppukurssille. Tavoitteena on lasten ja koko perheen viittomakielen taidon kohentaminen.

Kehittämistyö

Projektin päätehtävä on viittomakielen opetus. Kuurojen lasten päiväkodeille tarjotaan ilmainen mahdollisuus viittomakielen opiskeluun. Tärkeä tehtävä on myös kehittää opetusmenetelmiä ja uusia opetusmateriaaleja sekä lisätä yhteistyötä ja tiedotusta perheiden, muiden kuulovammaisjärjestöjen sekä kuurojen lasten kotikuntien kanssa. Projektiin kuuluu myös tutkimustyö yhdessä Helsingin yliopiston kanssa. –RK

Epävarmuus tulevaisuudesta lisääntynyt

Suomalaisten elämänotot ovat epävakastuneet entisestään. Kansalaiset eivät enää voi ennustaa, että heidän toimeentulonsa on turvattu tulevaisuudessa. Erityisesti työttömillä, köyhillä lapsiperheillä sekä pitkäaikaissairailla menee huonosti. Myös turvattomien lasten ja nuorten, opiskelijoiden sekä nuorten aikuisten hyvinvointi on heikentymässä. Jatkuvasti ilmenee myös uusia ongelmia, joita ei ole osattu ennustaa.

Tätä mieltä ovat sosiaali- ja terveysalan johtavat työntekijät, jotka vastasivat Sosiaaliturvan keskusliiton tekemään sosiaalibarometrikyselyyn. Sillä selvitettiin sosiaali- ja terveysalalla työskentelevien näkemyksiä suomalaisten hyvinvoinnista.

Olojen epävakastuminen on johtanut siihen, että nykyinen perustoimeentulojärjestelmä, joka takaa minimitoimeentulon, ei enää toimi. Nykyinen järjestelmä on laadittu erilaisia, vakaampia yhteiskunnallisia oloja varten. Aikaisemmin yhteiskunnan muuttamista ja ihmisten ongelmia pystyttiin ennustamaan nykyistä

paremmin ja löytämään helpommin avun tarpeessa olevat ihmiset.

Nykyisiä, epävarmoja oloja varten perusturvajärjestelmä on liian jäykkä ja hidas, sanovat sosiaali- ja terveysalan johtajat. Järjestelmä ei pysty mukautumaan nopeisiin muutoksiin, ihmisten uusiin ongelmiin ja toimeentulon vajavaisuuksiin. Huonossa asemassa olevien ihmisten tilanne voi näin huonontua entisestään, ellei heidän ongelmiaan pystytä ratkaisemaan nopeasti. Koska järjestelmä ei pysty nopeasti vastaamaan uusiin ongelmiin, se voi olla jopa vahvistamassa kansalaisten eriarvoisuutta.

Suurin osa sosiaali- ja terveysalan päättäjäistä onkin sitä mieltä, että perusturvajärjestelmä on uudistettava pikaisesti. Järjestelmän joustavuutta pitää lisätä niin, että pystytään herkästi tunnistamaan muutoksia yhteiskunnassa ja näin löytämään nopeasti apua tarvitsevat ihmisryhmät.

Sosiaalibarometriin vastasi noin 800 kansaneläkelaitoksen, kuntien sosiaalitoimen, työvoimatoimistojen ja sosiaali- ja terveysjärjestöjen edustajaa. LE

Lähde: Sosiaaliturvan keskusliitto: Sosiaalibarometri 1996

Tulkkikeskuksissa on eroja

Suomessa on tällä hetkellä 20 tulkkikeskusta. Ne sijoittuvat ta-
saisesti eri puolille maata.

Toiminta eri tulkkikeskuksissa
poikkeaa toisistaan hyvinkin paljon.
Myös ongelmat eri puolilla Suomea
ovat hyvin erilaiset. Esittelemme
muutamia hyvin erilaisia tulkki-
keskuksia.

Pääkaupunkiseudun tulkkikeskus
on tällä hetkellä Suomen laajin.
Keskuksessa työskentelee yhdek-
sän vakituista työntekijää. Näiden
lisäksi on käytettävissä 3-6 tulkkia,
jotka tekevät tulkkaustyötä opiske-
lutulkkauksen ja opetustyön ohe-
ssa, kertoo tulkkikeskuksen johtaja
Raija Palmu.

- Tulkinkäyttäjää on asiakasrekiste-
rissä noin 1 000. Tulkkikeskus vä-
littää vuodessa noin 5 000 tilausta.
Tulkkeja on liian vähän. Heitä tar-
vittaisiin kiireesti lisää, Raija Palmu
toteaa.

Tulkkikeskuksessa on asiakasvas-
taanotto joka päivä sekä iltavas-
taanotto kerran viikossa. Päivystä-
vä tulkki päivystää hätätapauksia
varten klo 8-22 välillä. Päivystävä
tulkki on ensisijaisesti hätätapauk-
sia varten, mutta häntä voi käyttää
myös muihin tulkkaustehtäviin.

Pääkaupungin tulkkikeskuksen
omistaa Helsingin Kuurojen yhdis-
tys. - Tulkkipalvelujen lisäksi
teemme paljon tiedotukseen, kou-
lutukseen ja tulkkitoiminnan kehittä-
miseen liittyvää työtä, Raija Pal-
mu kertoo. - Toivomme, että
asiakkaat antaisivat palautetta
keskuksen toiminnasta, jotta voim-
me kehittää palvelut vastaamaan
asiakkaiden tarpeita.

Tulkin käytön koulutusta

Nuorin tulkkikeskus, Ylä-Savon
tulkkikeskus, aloitti toimintansa
helmikuun alussa. Toimipiste sijait-
see Iisalmen sosiaalikeskuksen
tiloissa. Osa-aikainen viittomakie-
len tulkki päivystää toimistossaan
kaksi kertaa viikossa: maanantaisin
ja torstaisin. Muu osa tulkin työ-
ajasta kuluu tulkkaustehtävissä ja
kotiopetuksessa.

Vammaishuollosta vastaava sosi-
aalityöntekijä **Pirjo Maunu** kertoo,
että Iisalmen alueella on kaksi
päätoimista tulkkia. Päätös tulkin
käyttöoikeudesta on kymmenellä
henkilöllä, mutta aktiivisia tulkin-
käyttäjää on vain muutamia.

- Aktiivisuuden puute johtuu ehkä
siitä, että ihmiset eivät ole tottuneet
käyttämään tulkkia. Tässä asiassa
tarvittaisiin enemmän tiedottamista
ja koulutusta, Pirjo Maunu toteaa.

Toinen ongelma on tekstipuhelimen
puuttuminen. Tällä hetkellä yh-
teydenotot tapahtuvat kuulevien
välityksellä tai asiakas käy toimis-
tossa henkilökohtaisesti kerto-
massa asiansa.

Ongelmana kaksikielisyys

Kokkola, Vaasa ja Seinäjoki muo-
dostavat alueen, jossa on yhteensä
noin kymmenen päätoimista viitto-
makielen tulkkia. Tulkin käyttäjiä on
pelkästään Vaasan alueella noin
40, joista vajaat kymmenen on
ruotsinkielisiä.

Viittomakielentulkki **Lotta Norrgård**
hoitaa Vaasan tulkkikeskusta, joka
sijaitsee Vaasan sosiaaliviraston
yhteydessä. - Asiakasvastaanotto
on kaksi kertaa viikossa. Loppuaika
menee tulkkaukseen ja perheope-
tukseen, Lotta kertoo.

Tulkkikeskuksen kustannuksista
vastaa Vaasan kaupunki. Toimin-
nan jatkumisesta kaupunki päättää
vuodeksi kerrallaan. Lotta Norrgård
kertoo, että Vaasan ja Seinäjoen
tulkkikeskukset ovat keskenään
tiiviissä yhteistyössä.

- Suurin ongelmana on alueiden
kaksikielisyys. Esimerkiksi Vaasan
alueella monet palvelut ovat ruot-
sinkielisiä. Tulkin pitäisi hallita kol-
mea kieltä, jotta hän pystyy tehok-
kaasti palvelemaan viittomakielistä
asiakastaan. Kaksikielisistä tulkeis-
ta on pulaa, Lotta toteaa.

Tulkkien työ tutuksi

Jyväskylän tulkki- ja kommuni-
kaatiokeskus, TULKE, toimii kau-
pungin sosiaali- ja terveysterveys-
keskuksessa, vammaispalvelutoi-
mistossa. Keskus järjestää tulkki-
palveluita kuulo-, kuulonäkö- ja
puhevammaisille.

Keskuksessa toimii yksi viittoma-
kielen tulkki, yksi puheterapeutti
sekä atk-alan työntekijä, joka so-
veltaa tietotekniikkaa puhevam-
maisille. Rahoituksesta vastaa
osittain Jyväskylän kaupunki ja
osittain Kehitysvammaliitto.

Viittomakielen tulkki **Anne-Mari
Jaamalainen** päivystää keskuks-
essa neljänä päivänä viikossa.
Anne-Mari kertoo, että Keski-Suo-
men alueella on 21 viittomakielen
tulkkia, joista seitsemän työskente-
lee päätoimisesti tulkkina. Tulkkien
käyttäjää on Jyväskylässä noin 100.

- Suurin ongelma on se, että yh-
teistyötahot eivät riittävästi tunne
tulkkien työtä, Anne-Mari sanoo. -
Tätä epäkohtaa olemme mahdolli-
suuksien mukaan korjanneet.
Olemme järjestäneet infotilaisuuksia,
joissa kerromme viittomakie-
lestä ja tulkkien työstä. Meillä käy
paljon opiskelijaryhmiä tutustumis-
käynnillä muun muassa terveyden-
huollon oppilaitoksista, Anne-Mari
sanoo. -RK

Tervetuloa Varkauteen!

Suomen Kuurosokeat ry:n kevätkokous on tänä vuonna Varkauden Kuntorannassa. Varkaus on pieni 25 000 asukkaan kaupunki keskellä Itä-Suomea. Varkaus on rakennettu monelle niemelle ja saarelle. Niinpä kaupunki on rikkonainen, eri kaupungin osien välissä on salmia ja kanavia. Matkalla Kuntorantaan joudut kulkemaan useammankin sillan yli.

Varkaus on tehdaskaupunki. Varkautelaiset ihmiset saavat toimeentulonsa metsäteollisuudesta, metalliteollisuudesta ja myös tietotekniikasta. Suuret paperitehtaat ovat aivan kaupungin keskustassa. Usein tyynellä, pilvisellä säällä tunnet nenässäsi tehtaiden hajun. Haju ei ulotu Kuntorantaan asti.

Varkaus on myös kulttuurikaupunki. Varkauden teatteri tunnetaan laajalti. Varkaus-salissa järjestetään suuria tilaisuuksia. Varkaudessa on myös ainutlaatuinen Mekaanisen Musiikin Museo, sellaista ei ole muualla pohjoismaissa. Taiteilija Esa Pakarinen asui Varkaudessa ja teki sieltä esiintymismatkoja muualle Suomeen.

Urheilupiireissä Varkaus tunnetaan kovasta jääpallojoukkueestaan. Myös näkövammaisten urheilussa Varkaudesta on tullut menestyneitä hiihtäjiä ja yleisurheilijoita, mm. Tuula Hartikainen ja Rauni Sohlberg.

Vammaisia kohdellaan Varkaudessa hyvin. Kaupungin valtuustossa on yksi pyörätuolilla liikkuva vaimonvammaisen henkilö. Lama-aikanakin vammaispalvelut kehittyivät. Viimeksi vammaisneuvosto on tehnyt kaupungille esityksen tulkin viran perustamisesta.

Suomen Kuurosokeat ry:n hallituksen jäsenenä on ollut vuosia varkautelainen Seija Troyano. Seija asuu erikoisessa paikassa, nimittäin vesitornissa. Vesitorni näkyy kauas, kuten tehtaan piiputkin. Vesitornin runko on rakennettu täyteen asuntoja. Vesitornin päällä on näköalatasanne ja kesäkahvila.

Lomakeskus Kuntoranta

Kevätkokouspaikka Kuntoranta on Pussilanjoen kaupunginosassa. Matkaa kaupungin keskustasta on seitsemän kilometriä. Kesällä Kuntorantaan pääsee myös laivalla. Varkauden asemalta on bussiyhteys Kuntorantaan. Varkauteen taas pääsee junalla, bussilla tai lentokoneella eri puolilta Suomea. Lomakeskus Kuntorannan omistaa Eläkeläiset ry. Helsingistä.

Kun menet Kuntorantaan sisälle, tulet aulaan. Aulan vasemmalla puolella on kokoussali. Aulan oikealla puolella on ruokasali. Päärakennuksessa on myös myymälä, josta voit ostaa matkamuistoja. Hotellihuoneet ovat eri rakennuksissa pihalla. Kevätkokouksen aikana majoitus on kahden hengen huoneissa, joissa on myös suihku ja WC. Osa huoneista on invahuoneita. Majoituspaikkoja riittää yli kahdelle sadalle henkilölle.

"Työ on parasta kuntoutusta"

Seija Troyano on kertonut lehdisissä ja eri tilaisuuksissa työn merkityksestä. Työ on tuonut hänen elämänsä rytmiä ja sisältöä. Työssä hän on saanut uusia kaveriteita. Työssä hän tuntee itsensä tarpeelliseksi. Seija on sanonut joskus, että työ on ollut hänelle parasta kuntoutusta. - Ei jouda hautomaan omia ajatuksiaan ja masentumaan. Rahatkin riittävät paremmin, kun käy työssä.

Kajaanissa Kajatuvalla kuurot ja kuurosokeat käyvät töissä. Kaikki viittovat ja juttu luistaa tauollakin. Pekka tekee keväällä lintupönttöjä. Kajatuvalla voi tehdä puutöitä ja tekstiilitöitä tai kutoa. Siellä voivat käydä sekä eläkkeellä olevat että työttömät.

Tuusniemellä, pienessä 4 000 asukkaan kunnassa, on aloittanut viime syksynä kuurosokeiden ja näkövammaisten ryhmä, jossa on neljä kuurosokeaa ja kaksi näkövammaista. Ryhmä on töissä työ- ja toimintakeskuksessa joka keski- viikko. Tämä ryhmä aloittaa työtaitojen opiskelun huhtikuussa kahden viikon opiskelujaksolla. Opiskelu tapahtuu toimintakeskuksessa ja jatkuu syksyllä.

Kuopiossa kuurojen yhdistys, kuulonhuoltoyhdistys ja kuurosokeat perustivat työryhmän tammikuussa 1996. Sen tehtävänä on selvittää kuulovammaisten työpajan tarvetta ja tarpeen mukaan auttaa sen perustamisessa. Työryhmässä on kaikkien näiden yhdistysten edustajat. Kuurosokeita edustaa Kuopion aluesihteerin Tarvittaessa myös Joensuun aluesihteerin kutsutaan kokouksiin mukaan. Työ vielä on alkuvaiheessaan eikä lopullisia tuloksia voi vielä ennustaa.

Eri puolilla Suomea selvitetään työllisyysasioita ja perustetaan työryhmiä. Joensuun aluesihteerin Mikko Karisen tehtävänä on seurata kuurosokeiden työllisyystilannetta ja työtoiminnan tarvetta. Mikko on mukana edistämässä näitä hankkeita eri puolilla Suomea. Sinun alueesi työtoiminta- asioista tietää parhaiten oma aluesihteerisi.

Risto Manninen
Kuopion aluesihteerin

Kuurosokeiden Tuki mukana juhlavuoden tapahtumissa

Kuurosokeiden Tuki ry:n toiminta perustuu ihmisten vapaaehtoiseen auttamiseen. Sen tarkoitus on antaa rahallista tukea kuurosokeiden virkistys-, harrastus ja kulttuuritoimintaan.

Viime vuonna avustuksia jaettiin kaikkiaan 14.000 markkaa. Keskimääräinen avustussumma oli vajaa 2 000 markkaa.

Avustuksia jaettiin sekä kuurosokeiden harrastuskerhoille että yksittäisille henkilöille. Avustuksia myönnettiin mm. kirjan painatuskuluihin, lomamatkan tulkikuluihin ja leirille osallistumiseen sekä kerhojen kilpailutapahtumien järjestämiseen.

Kuurosokeiden Tuki ry:n vuosikokouksessa 26. maaliskuuta 1996 käsiteltiin sääntöjen määräämät asiat: vuoden 1995 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen, vuoden 1996 talousarvion ja toimintasuunnitelman sekä valitsi yhdistykselle uuden johtokunnan vuodelle 1996.

Puheenjohtajana jatkaa Elisa Mikola. Muut johtokunnan jäsenet ovat: Terhi Pikkujämsä, Lea Hyvärinen, Seija Kuosa, Raili Karisaari, Helena Linkola ja Maija Heiskanen.

Tilintarkastajina jatkavat Anneli Morero ja Sirkka Saarinen, sekä varatilintarkastajina Hilkkä Lehtola ja Esko Ruuskanen.

Mistä rahaa avustuksiin?

– Viime lokakuussa Tuki ry. järjesti onnistuneen teatteri-illan Helsingissä, ravintola Taidehallin Klubilla. Illan esiintyjänä oli kaksi hauskaa miestä, Juhani Lehtonen ja Jouni Nieminen. He naurattivat yleisöä teatteriesityksellä, joka oli rakennettu pakinoitsija Aapelin tekstien pohjalle. Teatteriohjelman lisäksi yleisö sai nauttia herkullisesta ilta-palasta pianomusiikin säestyksellä. Ohjelmaan kuuluivat myös arpajaiset.

Pienen lisän on tuonut yhdistyksen kassaan myös adressien ja taidekorttien myynti.

Kuluvan vuoden tapahtumien teemana on kuurosokeustyön juhluvuosi. Tuki ry. tulee olemaan näkyvästi esillä yhdistyksen 25-vuotisjuhlan yhteydessä. –RK

On aina opittava luopumaan jostakin uskoen, että tilalle tulee jotakin uutta.

(Irja Kilpeläinen)

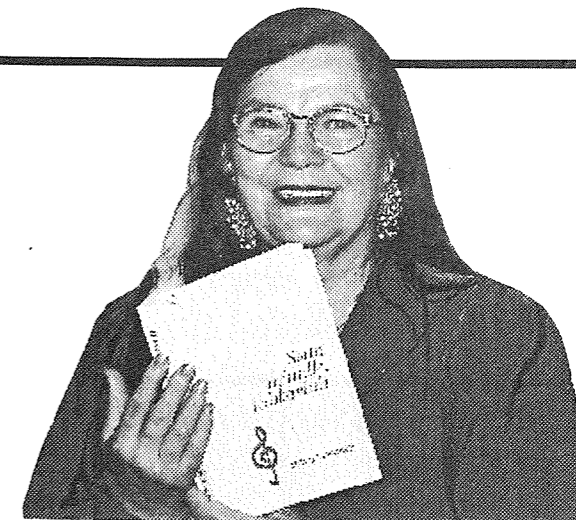
Vuoden Kirjoittaja 1995 Ritvan tuottelias vuosi

Tuntosarven lukijat ovat valinneet Ritva Soinisen Vuoden 1995 Kirjoittajaksi. Kiertopalkinto-maljako luovutettiin Ritvalle yhdistyksen kevätkokouksessa Varkaudessa.

Vuosi 1995 on ollut Ritvalle tuottelias kirjoittamisen vuosi. Viime keväänä Ritva julkisti ensimmäiset kirjansa, runokirja Elämänlanka ja Anniinan lapsuudesta kertova romaani Kärsimyskukka. Syksyllä hän julkisti uuden romaaninsa Soita minulle tuhkaviulu, joka on jatkoa Anniinan tarinalle.

Kirjoittaminen on osa minua; on ollut jo lapsuudestani asti, Ritva sanoo. – Kaikki vapaa-aika kuluu joko maalaamisessa tai kirjoittamisessa. Silloin kun aurinko paistaa ja on valoisaa, maalaan tai piirrän pastelliliiduilla. Sitten kun alkaa hämärtää, tai kun aurinko on pilviverhon takana, kirjoitan.

Vuosi sitten Ritva sai avukseen tietokoneen. Ritva on itse hankkinut koneeseensa ohjelman ja tulostimen. Tietokoneen käytössä häntä opastivat oma poika ja avulias naapuri. Ritva kertoo, että kone on vanhaa mallia ja vähän hidas, mutta se helpottaa paljon kirjoittamista.

– En voisi enää kuvitellakaan, että kirjoittaisin nämä sivumäärät kirjoituskoneella, hän tuumaa.

Jokaisella on mahdollisuus Vuoden Kirjoittajaksi

Tuntosarven lukijoille järjestetään vuoden vaihteessa äänestys, jossa lukijat kertovat oman Vuoden Kirjoittaja -ehdokkaansa. Eiten ääniä saanut voittaa. Kevätkokouksen yhteydessä voittajalle luovutetaan kiertopalkinto, tinamaljakko, johon on kaiverrettu kaikkien Vuoden Kirjoittajien nimet.

Vuoden Kirjoittaja -titteli on tunnustus ahkeralle kirjoittajalle. Jäsenistömme joukossa on monia ahkeria kirjoittajia. Osa heistä on niitä, joiden nimi näkyy harvoin Tuntosarven palstoilla. Vain lähimmät ystävät tietävät heidän pöytälaatikossaan olevista kirjoituksista, runoista tai iskevista mielipiteistä. Seuraava Vuoden Kirjoittaja -äänestys on tämän vuoden lopussa. Jokaisella on mahdollisuus tulla valituksi Vuoden Kirjoittajaksi. Myös jokainen äänestäjä saa vapaasti valita jäsenistön joukosta sen, joka hänen mielestään on parhaiten ansainnut tittelin. RK

Tallinnan matka

Minä kiinnostuin Tallinnan matkasta, joka tapahtui risteilynä Tampereen näkövammaisten ryhmän mukana. Valmistauduin matkaan hankkimalla elämäni ensimmäisen passin. Sitä piti odottaa kolme viikkoa.

Sitten tuli matkaa edeltävä ilta. Työntekijämme soittaa iltasella ovikelloa ja ilmoittaa, että tulkki on sairastunut, mutta onneksi toinen tulkki tuli hänen tilalleen. Aamulla oli hyvä talvisää, kun lähdin kotoa kaupungilla odottavan bussin luo.

Tulkki oli vastassa. Sitten menimme bussiin. Kysyin tulkilta, kuinka monta matkustajaa täällä on? Tulkki vastasi, että noin 25.

Kysyin, onko näkövammaisia?
– Ei ole! – Sitten olemme väärässä bussissa, sanoin.

Astuimme bussista ulos ja huomasimme, että kolme bussia oli peräkkäin. Löysimme oikean bussin ja matka alkoi.

Pysähdyimme välillä Linnantuuleen kahville ja jatkoimme matkaa Helsingin satamaan. Tullissa tulkille annettiin viisumi, niin pääsimme matkalle.

Laivamatka kesti neljä ja puoli tuntia. Söimme hyvän lounaan laivalla. Laivamatka sujui hyvin, kun meillä oli hytti, niin saatoin levätä. Tallinnan tullissa kävelimme odottavaan bussiin. Kun pääsimme Mustamäen torille, hämmästyin, kun toriaukeamaa ei ole aurattu, vaan piti kahlata likaisessa lumisohjossa kauppahalliin. Tulkki sormitti, että ladutkin ovat askelten tallaamaa lumisohjoa. Vain ajotiet on aurattu.

Kävimme myös Maxi-marketissa, teimme ostoksia ja joimme hyvät kahvit. Liikkuminen ulkona talvella ja rahan käyttö tuottaa vaikeuksia sokealle siellä. Suomessa on pikuraha kolikkoina ja ne voi tunnistaa, mutta Tallinnan kruunut ovat samankokoisia seteleitä kaikki. Matka sujui muuten hyvin, mutta kuulolaitteeni ei kestänyt laivan koneiden kovaa pauhua, vaan vaurioitui ja joutui tarkistukseen. Kiitos tulkille ja matkan järjestäjälle.

Vieno Hyttinen

Tapasin Tanskassa Jane Eriksenin

Jane on 31-vuotias, syntyyän tanskalainen kuurosokea, joka on muuttanut Ruotsiin. Hän toimii Ruotsissa kuurosokeiden yhdistyksessä aktiivisesti. Hänellä on suomalainen poikaystävä. Kansainvälisyyttä ja sisua työssä löytyy vaikka toisille jakaa. Hänen pirteä olemuksensa jäi mieleeni.

Lukion hän suoritti sosiaalilinjalla, jonka jälkeen hän opiskeli tekstiilitöitä. Näön huonontuessa hän joutui miettimään alanvaihdosta. Jane kertoi katselleensa teksti-tv:n ilmoituksia ja huomasi sieltä kirjallisuustieteen kurssin yliopistolla. Hän kiinnostui asiasta, mutta hänen menoaan yliopistoon vastustettiin. Asiaa pidettiin mahdottomana.

Jane ei antanut periksi, vaan otti yhteyttä opettajaan, tapasi kuurojen koulutusohjaajan ja tutki mitä aineistoa ja apulaitteita hän voisi käyttää. Tilanne selkiintyi, ja niin Jane sai toiset uskomaan kykyihinsä. Hän pääsi opiskelemaan kirjallisuustiedettä yliopistoon. Toiset opiskelijat, jotka kaikki olivat kuuroja, auttoivat häntä, tekivät muistiinpanoja ja näin yhteistyö sujui. Jane kertoi opiskelevansa myös

viittomakieltä, ruotsia sekä tutkimustyötä.

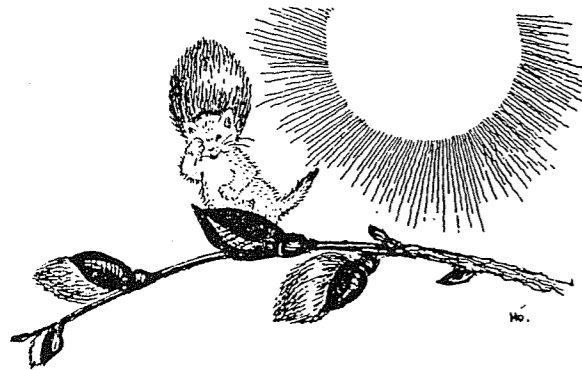
Alku yliopistossa oli vähän vaikeaa. Hän kertoi, kuinka viittomakielen-tunneilla, etenkin ryhmätöissä oli hankalaa, kun kaikki puhuivat yhtäaikaan. Muistiinpanotekniikkaa piti kehitellä ja käyttää ahkerasti. Kuurosokeita opiskelijoita ei Janen lisäksi ollut kuin yksi nuori tyttö. Hän opiskeli psykologiaa ja suuntautui vammaiskysymyksiin.

Kysyin Janelta, miten muut ovat suhtautuneet häneen yliopistolla. Hän kertoi, että aluksi oli vaikeaa. Toiset olivat epävarmoja, sillä he eivät tieneet miten hänen kanssaan kommunikoidaan. Oli kuitenkin muutamia, jotka tulivat kysymään, mitä heidän pitää tehdä. Niin kommunikointi aloitettiin, mutta varovasti.

Matkustaminen yliopistolle sujuu taksilla. Tosin ongelmia on ollut kunnan kanssa kuljetuspalvelusta. Hän saa kuukausittain määrätyn summan, jotta voi käyttää taksia. Tulkki ongelmia ei yliopistossa ole, koska yliopisto maksaa tunnit tulkille ja tunteja saa riittävästi. Jane kertoi lopuksi, että hänen haaveensa on vahvasti se, että kuurosokeiden asema paranisi ja hän tulisi tekemään työtä sen hyväksi. Voimme varmaan toivottaa hänelle onnea tuohon tehtävään.

Janessa oli paljon sellaisia piirteitä, joista mekin voimme ottaa oppia. Siis taistelkaamme asioiden puolesta, jotka ovat meille tärkeitä. Otetaan hänestä oppia, ollaan sitkeitä ja tiedetään mitä halutaan.

Marja-Leena Roponen

Kevätaamu

*Taas nousee kauniina
kevätaamu,
sinitaivas hehkuu
jo loistossaan.*

*Yön synkkä pimeä,
kylmä usva
pois häipyä
aamuhun loistavaan.*

*Näin vaihtuu meillä
taas vuodenaika,
jää tuiskut talviset
unholaan.*

*Ja kevään suloisen
lämmen taika
saa koko luonnon
taas kukkimaan.*

Hilkka Nieminen

Mikä hälytysmerkki?

Oli sunnuntaiaamu ja kello oli viisi. Heräsin siihen, kun hotellin palohälytin soi. Yritin herätellä Russia ja kertoa, että palohälytin soi. Huoneen valaistus oli huono, eikä hän pystynyt lukemaan huulilta. Aikaa ei ollut etsiä kuulolaitteita, silmälasia eikä edes vaatteita.

Yritin paniikissa vetää häntä ovelle. Tuohon aikaan emme vielä osanneet viittomia tai sormitusta. Yöpuvuissa juoksimme yhdessä hotellin pihalle. Siellä saimme tietää, että palohälytys olikin vain jokavuotinen harjoitus.

Mutta jonakin päivänä hälytys voi olla totta. Niinpä sovimme, että meidän perheessä tietty merkki tarkoittaa: Nyt on hälytys, ei ole aikaa selityksiin, tule perässä.

Haluamme nyt kysyä teiltä lukijat, onko teidän perheessänne käytössä joku sovittu viittoma tai muu merkki tällaisen hätätapauksen varalta?

Lähetäkää vastaukset kotiosoitteeseemme:

Pastori Jussilaisentie 4 a
00400 Helsinki

Riitta Lahtinen ja Russ Palmer

Terveisiä tervahiihdoista!

Oulussa pidettiin perinteiset tervahiihdot sunnuntaina 10. maaliskuuta. Matkat olivat 40 ja 70 kilometriä. Minäkin halusin mukaan. Oppaaksi halusin Antin, jonka löysin matkalla Pajulahteen helmikuussa. Keskustelimme asiasta junassa. Muutamaa viikkoa myöhemmin puhelin soi. Menen vastaamaan ja ilokseni kuulin, että Antti lupasi oppaakseni hiihtämään.

Kävimme tutustumassa latuun ja viikkoa myöhemmin hiihto alkoi. Antti nouti minut autollaan kotoa ja menimme lähtöpaikalle. Lähtijöitä oli toista tuhatta. Minä sain numeron 910. Valitin, että tuulee edestä päin ja Antti antoi luistelukupärän pääni suojaksi. Olin ainoa, joka hiihti kypärä päässä.

Lähtölaukaus pamahti. Minun takanani ja edessäni oli armeija ihmisiä. Alkumatka meni hitaasti. Jouduimme usein odottelemaan, ja välillä pääsimme pienen matkan eteenpäin. – No, odotellaan vain, eihän meillä kiirettä ole, koska olen lähtenyt vain kuntolenkille, enkä kilpahiihtoon, ajattelin.

Rauhallisesti sujuttelimme ja juttelimme muutaman kilometrin, kunnes Antti varoitti minua. Samalla osuin edellä hiihtäneeseen japanilaispoikaan. Poika säikähti ja yritti karkuun ojan taakse. Antti sai

hänet kiinni ja yritti selittää, että olen sokea. Lopulta hän ymmärsi ja sovimme asian. Hän halasi minua anteeksi pyytäen ja niin jatkoimme matkaa.

Latu oli mutkainen ja kumpareinen. Kuudessa paikassa oli huoltoasema ja niissä saimme lämmintä mehua ja muutakin suuhun pantaavaa. Pienet mäet menivät mukavasti alaspäin. Laskimme erään pienen joen jyrkkää rinnettä alas ja sitten jyrkkä nousu joen toiselle rannalle. Silloin sukseni lähtivät liukumaan takaisin. En ehtinyt asettua haara-asentoon, ennenkuin olin selälläni, suksien pohjat kohti taivasta. Kyllä meitä nauratti; ryhtyä nyt lepäämään keskelle latua. Hauskaa riitti.

Matkan aikana innostuin lisäämään vauhtia ja ohitin kuusi hiihtäjää. Yksi hiihtäjä meni minun ohitseni. Toiset hiihtivät perinteisellä ja toiset luistelutyyllillä. Muutamaa kilometriä ennen maalia innostuin jo niin, että tulin täydellä vauhdilla maalin. Ennen maaliin tuloa sain kuulla raikuvat suosionosoitukset. Olin hiihtänyt 40 kilometriä ensimmäisen kerran 40 vuoteen, aikani oli 5 tuntia 50 minuuttia.

Sitten menimme syömään lohikeittoa ja kahvit päälle. Muistoksi sain Tervahiihto-mitalin ja diplomin. Olin ainoa sokea näkevien joukossa. Ensi vuonna haluan hiihtää pitemmän matkan eli 70 kilometriä.
Olavi Eira